

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 14CoP/106/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5624200141
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 09. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martina Nemravová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2024:5624200141.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Marty Nemravovej, členov senátu JUDr. Róberta Bebčáka a JUDr. Miroslavy Korbašovej, v právnej veci manželky (matky): A. B. C., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom A. XXX, zastúpenej: JUDr. Eva Dorociaková, advokátka so sídlom 1. mája 697/26, Liptovský Mikuláš, proti manželovi (otcovi): D. C., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom A. XXX, zastúpený: JANČI & Partners, s.r.o., so sídlom Belopotockého 720/2, Liptovský Mikuláš, IČO: 47 258 748, v konaní o návrhu manželky na rozvod manželstva a úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu: E. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom ako rodičia, v konaní zastúpenom kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš, o odvolaní manžela (otca) proti rozsudku Okresného súdu Liptovský Mikuláš č.k. 22P/2/2024-67 zo dňa 13.02.2024, takto

rozhodol:

Rozsudok Okresného súdu Liptovský Mikuláš č.k. 22P/2/2024-67 zo dňa 13.02.2024 p o t v r
d z u j e .

Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie (ďalej aj len „okresný súd“) napadnutým rozsudkom manželstvo rodičov maloletého dieťaťa rozviedol; schválil rodičovskú dohodu ohľadom výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode manželstva, ktorou maloleté dieťa zveril do spoločnej osobnej starostlivosti oboch rodičov, s tým, že obaja rodičia sú oprávnení maloleté dieťa zastupovať a spravovať jeho majetok v bežných veciach, otec sa zaviazal prispievať na výživu maloletého výživným vo výške 150 Eur mesačne vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky od právoplatnosti výroku rozsudku súdu o rozvode manželstva; styk rodičov s maloletým počas spoločnej osobnej starostlivosti neupravil. O trovách konania okresný súd rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na ich náhradu.

2. Okresný súd citujúc § 23 ods. 1, 2 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o rodine“), § 18 zákona o rodine, § 24 ods. 1, 4 zákona o rodine mal vykonaným dokazovaním preukázané, že vzájomné nezhody medzi manželmi spôsobené nedostatočnou komunikáciou a povahovými rozdielmi, nedostatkom lásky a náklonnosti trvajú dlhší čas a vyústili až do podania návrhu na rozvod manželstva manželkou. Manželia síce bývajú v spoločnej domácnosti, finančne spolu čiastočne hospodária, keď sa zatiaľ na fungovaní domácnosti a nákladoch spojených s domácnosťou vedeli dohodnúť. Intímne spolu dlhodobo nežijú, riadne spolu nekomunikujú, neposkytujú si vzájomnú pomoc a podporu. V konaní žiadnym spôsobom nebol spochybnený iný, nezáväzný vzťah, manželky. Napriek snahe manžela zmeniť svoje správanie, ktorú snahu spozorovala aj manželka, nedošlo k obnoveniu manželského spoluzitia a akúkoľvek odbornú pomoc manželka odmietla. Okresný súd

konštatoval, že v predmetnom konaní od manželov nemožno očakávať obnovenie manželského spolužitia, nakoľko obnovenie manželského spolužitia si vyžaduje snahu a záujem o spolužitie z oboch strán. Manželka si podanie návrhu na rozvod manželstva riadne premyslela, k jeho podaniu pristúpila po zrelej úvahe, nešlo u nej o skratové konanie pod vplyvom negatívnej emócie, jednorazovej nehody, výmeny názorov alebo konfliktu. Na základe týchto skutočností okresný súd konštatoval, že vzťahy medzi manželmi sú vážne narušené a trvalo rozvrátené, pričom manželstvo neplní už svoj účel, preto manželstvo rodičov maloletého dieťaťa rozviedol.

3. Pokiaľ ide o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode manželstva, rodičia uzavreli písomnú rodičovskú dohodu na informatívnom stretnutí rodičov, na tejto rodičovskej dohode pre prípad rozvodu manželstva zotrvali a navrhli ju schváliť. Okresný súd rodičovskú dohodu schválil, nakoľko mal za to, že je v záujme maloletého dieťaťa.

4. Proti výroku o rozvode manželstva rozsudku súdu prvej inštancie podal odvolanie manžel z dôvodov ustanovených v § 365 písm. f), h) zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“) a navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, alebo aby vo veci rozhodol. Uviedol, že s rozvodom manželstva nesúhlasí a naďalej trvá na zachovaní manželstva. Je ochotný zmeniť sa a pracovať na sebe, nakoľko má svoju manželku rád. Žili spolu 30 rokov, vychovali spolu 3 deti. Podľa názoru manžela je možné manželstvo zachovať a k jeho obnove môže prispieť návšteva manželskej poradne. S manželkou aj naďalej bývajú v jednom rodinnom dome, obaja sa spoločne starajú o spoločnú domácnosť a hospodárenie v nej, spolu vychovávajú maloletého, chodia na spoločné výlety. Aj naďalej si poskytujú vzájomnú pomoc a podporu, čoho dôkazom je aj to, že minulý rok chodievali cez víkendy spoločne na výlety, navštevovali hrady, zámky, kúpaliska. Nepožíva nadmerne alkohol, nikdy agresívny nebol, je asertívny človek. Od januára 2023, teda rok, je úplný abstinent. Nie je pravdivé ani tvrdenie manželky, že deti v ňom nikdy nemali otcovský vzor, pretože synovia ho nasledujú v práci, spoločne trávia voľný čas, cítia záujem zo strany detí, podieľa sa na ich výchove, pomáha im ako sa dá. Má za to, že manželka nepodala návrh na rozvod po zrelej úvahe tak, ako to uvádza. Vzájomné správanie jeho a manželky nenapovedá tomu, že ich manželstvo je vážne a trvalo rozvrátené, navzájom spolu komunikujú, poskytujú si vzájomnú pomoc. Má naďalej záujem na zachovaní manželstva a rodiny. Povinnosť žiť spolu, podľa manžela, neznamená, že manželia nemôžu žiť určitú dobu oddelene, ak sú pre to vážne dôvody. Zmyslom tejto povinnosti je, ale vytvoriť trvalé životné spoločenstvo. O toto sa snaží, aj vzhľadom na spoločne strávené roky spolužitia, keď spolu prekonal mnoho radostných, ale aj ťažkých chvíľ.

5. Kolízny opatrovník vo svojom vyjadrení k odvolaniu manžela uviedol, že zachovanie manželstva a spoločná starostlivosť rodičov o maloleté deti je vždy v najlepšom záujme maloletých detí. Procesné posúdenie odvolania otca ponechal na zväžení odvolacieho súdu.

6. Manželka k odvolaniu manžela uviedla, že sa s odvolacími dôvodmi manžela obsiahnutými v jeho odvolaní nestotožňuje. Má za to, že prvoinštančný súd vykonal dokazovanie vo veci samej, kde sa oboznámil s listinnými dôkazmi, ako aj výpoveďou jej a manžela. Manžel odmieta prijať skutočnosť, že už nemá záujem zotrvať s ním v manželskom zväzku, odmieta napriek jej slušnému postoju pochopiť, že z jej pohľadu sú ich vzťahy trvalo rozvrátené a už nie je možné obnovenie manželského spolužitia. Skutočnosť, že si chce s manželom zachovať dobré a korektné vzťahy, ako s otcom svojho dieťaťa, v ňom nemôžu vyvolávať mylnú domnienku, že aj naďalej budú vytvárať manželský vzťah, ktorý bude plniť všetky svoje funkcie. Manželka má za to, že tak ako do manželstva každý z manželov má vstupovať slobodne, rovnako má byť sloboda vôle každého z manželov rešpektovaná počas celého trvania manželstva, keďže jeho účelom je vytvoriť harmonické spoločenstvo. Jej predstavy o harmonickom vzťahu sa diametrálne odlišujú s postojmi manžela, preto v manželskom zväzku viac nechce proti svojej vôli zotrvať. Skutočnosť, že stále žijú v čase konania o rozvod manželstva v spoločnej domácnosti súvisí len s tým, že môže riešiť bytovú otázku až po vyporiadaní BSM, ktoré bude nasledovať po právoplatnosti rozsudku o rozvode manželstva. Manžel nemôže zneužívať túto skutočnosť v jej neprospech. Navrhla, aby odvolací súd napadnutý rozsudok okresného súdu ako vecne správny potvrdil.

7. Manžel v odvolacej replike k vyjadreniu kolízneho opatrovníka uviedol, že súhlasí s vyjadrením kolízneho opatrovníka, že zachovanie manželstva a spoločná starostlivosť rodičov o maloleté deti je

vždy v ich najlepšom záujme. K vyjadreniu manželky uviedol, že podľa jeho názoru je manželstvo možné zachovať, je ochotný pracovať na vzájomnom vzťahu medzi nimi tak, aby sa ich spolužitie obnovilo a aby ich manželský zväzok bol zachovaný. Nesúhlasil s vyjadrením manželky, že ich vzájomné vzťahy sú trvalo rozvrátené, nakoľko sú si naďalej vzájomnou oporou, pomáhajú si a spoločne vychovávajú najmladšieho syna. Manželskú poradňu vidí ako prostriedok k obnoveniu vzájomného vzťahu medzi nimi.

8. Krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 CSP v spojení s § 2 ods. 1 CMP), po zistení, že odvolanie podal oprávnený účastník konania (§ 7 CMP) v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 CSP v spojení s § 2 ods. 1 CMP), preskúmal vec v rozsahu danom v ustanovení § 65 CMP a bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 a contrario v spojení s § 2 ods. 1 CMP) potvrdil rozsudok okresného súdu podľa § 387 ods. 1 CSP, keďže dospel k záveru, že súd prvej inštancie dostatočne zistil skutočný stav, posúdil ho podľa správnych ustanovení zákona o rodine, správne a zákonne rozhodol o rozvode účastníkov konania, v odôvodnení sa vysporiadal s podstatnými okolnosťami prejednávanej veci a s jeho závermi sa v tejto časti odvolací súd v celom rozsahu stotožnil a poukazuje na ne cez úpravu v § 387 ods. 1, 2 CSP, tak ako sú uvedené v písomnom vyhotovení rozsudku súdu prvej inštancie.

9. Odvolací súd vyhodnotil odvolanie manžela voči výroku rozsudku, ktorým súd prvej inštancie manželstvo účastníkov konania rozviedol ako nedôvodné, keď neobstoja ani tvrdenia uvedené v odvolaní.

10. Odvolací súd sa stotožňuje so závermi súdu prvej inštancie, že v danom prípade existujú objektívne preukázané skutočnosti, ktoré vedú k jednoznačnému záveru, že vzťahy medzi manželmi sú tak vážne narušené a trvalo rozvrátené, že manželstvo nemôže plniť svoj účel. Z dokazovania vykonaného súdom prvej inštancie nesporne vyplýva, že aktuálna podoba spolužitia manželov je determinovaná pretrvávajúcim spolužitím manželov v jednej domácnosti, z čoho automaticky vyplýva, že sa dohodnutým spôsobom každý z nich podieľa na nákladoch tejto domácnosti, avšak spoločne nehospodária (vyjadrenie manželky – každý si spravuje svoje financie sám), ani spolu intímne nežijú. Pokiaľ ide o starostlivosť o maloletého, túto rodičia zabezpečujú spoločne, a túto formu starostlivosti manželia zvolili aj pre prípad rozvodu manželstva. Manželstvo účastníkov konania tak nespĺňa žiadnu zo spoločenských funkcií predpokladaných zákonom o rodine z dôvodu vzájomnej manželskej lásky, porozumenia, ale je len výsledkom aktuálneho usporiadania vzťahov v manželstve, výsledkom nutnosti ďalšieho fungovania v spoločnej domácnosti.

11. Pokiaľ manžel v odvolaní považoval za nesprávny a nedostatočne dôkazne podložený záver súdu prvej inštancie o existencii trvalého rozvratu vzťahov medzi účastníkmi konania, odvolací súd zdôrazňuje, že otázka trvalého rozvratu manželstva odôvodňujúca rozhodnutie o rozvode manželstva musí byť posudzovaná v každom jednotlivom prípade individuálne. Podstatné je, či trvalý rozvrat manželských vzťahov nastal alebo nie. Z vyššie uvedeného vyplýva, že manželstvo účastníkov konania ku dňu vyhlásenia rozsudku súdom prvej inštancie čiastočne plní svoje spoločenské funkcie (žitia v spoločnej domácnosti, spoločná výchova maloletého) len z dôvodu aktuálnej nevyhnutnosti, korektného prístupu manželov k sebe navzájom. Manželka však počas celého konania nepripustila možnosť obnovenia partnerského a manželského spolužitia. Vykonané dokazovanie pred súdom prvej inštancie potvrdilo už len formálny charakter manželského zväzku. Odvolací súd v zhode so závermi súdu prvej inštancie zastáva názor, že nie je namieste niekoho nútiť zotrvať v nefunkčnom manželstve proti jeho vôli. Dobrovoľnosť a slobodné rozhodnutie oboch manželov ako predpoklad pre ďalšie trvanie manželstva z obsahu odvolania a predovšetkým z vyjadrenia manželky, nemal preukázané ani odvolací súd. Jednoznačný a rozhodný postoj manželky, ktorá v manželstve zotrvať nemieni a jej mimomanželský vzťah, sú potom znakom trvalého rozvratu manželstva ako dôvodu pre jeho rozvod. Nič na tom nemení ani nesúhlas manžela s rozvodom manželstva, či jeho ochota zmeniť svoje správanie.

12. Podľa odvolacieho súdu, vzhľadom k okolnostiam prejednávanej veci a vzťahom medzi manželmi, neprichádza do úvahy riešenie týchto rozvrátených vzťahov cestou manželskej alebo psychologickkej poradne ako to navrhoval manžel v rámci svojho odvolania, keďže podľa vyjadrenia manželky z jej strany nemôže dôjsť k obnoveniu citových väzieb. Za takejto situácie, pokiaľ jeden z partnerov nemá záujem o obnovenie manželského spolužitia, len ťažko možno predpokladať, že by mohla manželská či psychologická poradňa byť prostriedkom pre záchranu manželstva. Takéto poradne sú účinné tam,

kde obaja manželia majú záujem o riešenie vzniknutej situácie, v prejednávanom prípade však záujem manželky absentuje.

13. Irelevantná je v tomto prípade rovnako odvolacia argumentácia manžela, že manželia spolu prežili 30 rokov, vychovali/vychovávajú spolu deti, chodili spolu na výlety, mali spoločné aktivity a podobne, keďže tieto skutočnosti síce vypovedajú o tom, že svojho času si manželstvo svoje spoločenské funkcie naozaj plnilo, toto však už je minulosťou a nepochybne veľká časť z týchto skutočností spadá do obdobia pred trvalého rozvratu manželstva. Spoločná minulosť manželov, akokoľvek by bola bývala harmonická, koľko ťažkých vecí manželia spoločne dokázali prekonať, či koľko pekných chvíľ spolu strávili, nepostačuje na zachovanie manželstva do budúcnosti, pokiaľ z dokazovania vyplýva trvalý rozvrat vzťahov a manželka ďalšie spolužitie v manželskom zväzku odmieta.

14. K námietke manžela, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, odvolací súd poznamenáva, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav; dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo síce aplikoval správny právny predpis, ale ho nesprávne interpretoval, alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. V preskúmvanej veci však súd prvej inštancie riadne zistil skutkový stav veci a na zistený skutkový stav aplikoval aj správne ustanovenia právneho predpisu.

15. Súčasťou základného práva na súdnu ochranu v občianskom súdnom konaní podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky je právo na odôvodnenie, ktorého štruktúra je rámcovo upravená v § 157 ods. 2 OSP (teraz § 220 CSP a pre odvolací súd § 393 ods. 1 CSP - poznámka odvolacieho súdu). Táto norma sa uplatňuje aj v odvolacom konaní (§ 211 OSP). Odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní však nemá odpovedať na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní, zostali sporné alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov prvostupňového rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní (Uznesenie Ústavného súdu SR zo 16. marca 2005, sp. zn. II. ÚS 78/05).

16. Rozhodnutie súdu ako orgánu verejnej moci nemusí byť totožné s očakávaniami a predstavami účastníka konania, ale z hľadiska odôvodnenia musí spĺňať parametre (limity) zákonného rozhodnutia (§ 157 ods. 2 OSP), pričom účastníkovi konania musí dať odpoveď na podstatné (zásadné) otázky a námietky spochybňujúce závery namietaného rozhodnutia v závažných a samotné rozhodnutie ovplyvňujúcich súvislostiach. Právo (účastníka) a povinnosť (súdu) na náležité odôvodnenie súdneho rozhodnutia vyplýva z potreby transparentnosti služby spravodlivosti, ktorá je esenciálnou náležitosťou každého jurisdikčného aktu (rozhodnutia) (Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. Cdo 4/2009 zo dňa 29. júna 2010).

17. Všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu (prvostupňového, ale aj odvolacieho), ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (Uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV.ÚS 115/03 z 3. júla 2003)

18. Vzhľadom k tomu, že manžel odvolaním napadol výrok napadnutého rozsudku okresného súdu o rozvode manželstva, ktorým bolo manželstvo rozvedené, s ktorým úzko súvisia i nasledujúce výroky o úprave pomerov manželov k maloletému dieťaťu na čas po rozvode manželstva, odvolací súd preskúmal napadnutý rozsudok aj v týchto výrokoch a dospel k záveru, že v konaní o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode manželstva, súd prvej inštancie vykonal riadne dokazovanie, s ktorým sa aj náležite vysporiadal a svoje rozhodnutie odôvodnil. Obaja rodičia sa písomne dohodli, že maloletý bude zverený do spoločnej osobnej starostlivosti rodičov, právo zastupovať a spravovať majetok maloletého v bežných veciach budú mať obaja rodičia. Rodičia sa dohodli na výške výživného na maloletého vo výške 150 Eur mesačne, ako aj na tom, že styk rodičov s maloletým nebude súdnym rozhodnutím upravený. Odvolací súd tak ako súd prvej inštancie má za to, že takto upravený výkon rodičovských práv a povinností odzrkadľuje najlepšiu záujem maloletého dieťaťa.

19. Odvolací súd považuje na tomto mieste za podstatné zdôrazniť, že odvolanie otca v jeho úvode poukazovalo na nesprávnosť záveru okresného súdu, ktorý manželstvo účastníkov rozviedol, v závere však v petite manžel žiadal, aby odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie alebo vo veci rozhodol sám. V odvolaní otec neuviedol žiadne konkrétne odvolacie dôvody ani konkrétny odvolací návrh vo vzťahu k úprave pomerov rodičov k maloletému dieťaťu na čas po rozvode manželstva. Po vykonaní odvolacieho prieskumu odvolací súd konštatuje, že v odvolaní otca neboli uvedené žiadne skutočnosti, ktoré by mali za následok zmenu napadnutého rozhodnutia.

20. Vzhľadom na vyššie uvedené dôvody odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom výroku o rozvode manželstva a závislých výrokoch, ktorými okresný súd schválil obsah uzatvorenej rodičovskej dohody o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode manželstva a rozhodol o trovách konania ako jeden celok potvrdil cez úpravu v § 387 ods. 1, 2 CSP v spojení s § 2 ods. 1 CMP ako vecne správne rozhodnutie, pričom v podrobnostiach naň odkazuje.

21. O trovách odvolacieho konania rozhodol krajský súd podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 2 ods. 1 a § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na ich náhradu.

22. Toto rozhodnutie krajského súdu bolo prijaté hlasovaním senátu v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Podľa § 428 CSP, v dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Podľa § 429 ods. 1 CSP, dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Podľa § 429 ods. 2 CSP, povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.

Podľa § 430 CSP, rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania.

Podľa § 420 CSP, dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,

- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Podľa § 431 CSP, dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada.

Podľa § 421 CSP, dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Podľa § 432 CSP, dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia.

Podľa § 433 CSP, dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom.

Podľa § 434 CSP, dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania.

Podľa § 435 CSP, v dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania.